

Algemene Beschouwingen Fractie Water Natuurlijk bij Kadernota 2018 -2027 Juni 2017

Water Natuurlijk waardeert het dat er een gedegen Kadernota ligt. De heldere samenvatting en de communicatieve 'Kadernota in één oogopslag' zijn goede middelen om de toegankelijkheid van de nota te bevorderen, zodat hij voor iedereen begrijpelijk is.

Water Natuurlijk (WN) licht er een paar aandachtspunten uit, die ons inziens meer verdieping of meer aandacht waard zijn. Per aandachtspunt vragen aan ons DB/AB.

1. Waterkwaliteit;

WN wil een stapje extra zetten als het gaat om het verbeteren van de waterkwaliteit. De kwaliteit van een aantal van onze belangrijke KRW-watervan (Mark, Merkske) is onder de maat of maar amper voldoende. De toenemende intensieve veeteelt in Brabant draagt daar ook het nodige aan bij. De discussie in de samenleving hierover wordt steeds feller. Dat kunnen wij als waterschap niet laten passeren als wij de gezondheid van onze inwoners én van de natuur serieus nemen. Ook de 'ontvangst' van vervuild water vanuit Vlaanderen is een punt van zorg.

Oplossingsrichtingen:

Robuuste, natuurlijk functionerende watersystemen zijn een basissleutel voor een stabiele en verbeterde waterkwaliteit. Ook onze zuiveringssystemen spelen hier uiteraard een belangrijke rol, maar moeten wel voldoende onderhouden worden.

Daarnaast is het in gesprek gaan met partners (agrarische sector, Vlaamse overheden) een sleutel tot gezamenlijke aanpak en verbetering.

Vragen:

- wil het DB erop toezien dat bij elke herinrichting, dijkversterking, of andere gebiedsinrichting expliciet wordt onderzocht of er ook aan robuustheid kan worden gewerkt? Dat levert een hogere waterkwaliteitswaarde, hogere gezondheidswaarde én ruimte voor opvang van extra waterberging in het kader van onze klimaatverandering.
- WN heeft zorg over de situatie van het onderhoud bij onze zuiveringen. Al een aantal maanden op rij komt er een onvoorziene onderhoudsopgave in beeld van substantiële omvang. Herhaaldelijk hebben wij de vraag gesteld of we wel 'in control' zijn op dit punt. Die zorg is bij WN nog niet weggenomen. Het wekt de indruk dat Brabantse Delta langjarig haar onderhoudsplicht aan de te krappe kant heeft ingeschat, waardoor er nu substantiëlere aanpassingen en bedragen nodig zijn. Wij verzoeken het DB een overzicht te maken van de knelpunten en risico's, inclusief een analyse, zodat daarmee langjarig onderhoud beter ingeschat en begroot kan worden. Ook dit is een kwestie die uiteindelijk de gezondheid van inwoners en omgeving raakt!
- Wil DB vooral inzetten op meer dan alleen gesprekken met partners? We bedoelen daarmee dat gesprekken te vrijblijvend kunnen zijn (bijv. DAW). Zorg voor medeverantwoordelijkheid. Samen kunnen we meer!

2. Participatie:

WN signaleert dat bij alle opgaven van het schap de invulling van de participatie-aanpak cruciaal is. In de laatste discussies hierover merken wij dat de begrippen Participatie en Communicatie op een hoop worden gegooid. Er zijn echter grote verschillen tussen de twee.

Vraag:

Kunt u zorgen voor een helder beeld van wat beide begrippen inhouden en sturen op het gericht daarnaar handelen? Dat als we een participatieproces ingaan, we het ook werkelijk over participatie hebben, over samen nadenken met ruimte voor inbrengen van ideeën van anderen, en dat we niet in informatieoverdracht vervallen!

Voorbeelden van waar participatie direct aan de orde is:

- De komst van de Omgevingswet, met Omgevingsvisies, waarbij in een vroegtijdige fase van planontwikkeling *het initiatief bij de samenleving* komt te liggen. Enorme verandering voor waterschappen.
- De realisatie van onze verduurzamingsopgave (energietransitie) en die van onze samenleving. Het plaatsen van 'zonnevelden' en windmolens e.a. gaat gepaard met forse ruimtelijke ingrepen. Daar hebben we stakeholders bij nodig.
- Het Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie dat op dit moment wordt opgesteld en waarin onze klimaatadaptatie ruimtelijk wordt uitgewerkt. Dat laat de grote impact op de ruimtelijke inrichting zien en heeft dus ook alles te maken met samenwerking met stakeholders.
- Onze opgaven i.r.t. realisatie natuurdoelen (EVZ, Kreek-/Beekherstel): ook dit lukt niet zonder optimale medewerking van grondeigenaren, omwonenden, stakeholders.

Participatie is dus het sleutelwoord voor de komende jaren.

Vraag:

Is het DB het met WN eens dat het schap hier nog veel te leren heeft? En als wij dit met elkaar constateren, hoe zorgen we dat dit leren actief wordt geoefend en getraind, zowel ambtelijk, als bestuurlijk? Zou vast onderdeel mogen worden van opleidingen en van inwerkprogramma bestuurders. Welke rol gaan wij als waterschap hier pakken? WN stelt snelle uitwerking van dit thema voor in de vorm van een concreet voorstel. Zonder goede invulling van participatie zijn wij niet op de toekomst voorbereid!

Voorstel:

Laten we als schap een aantal voorbeelden van participatietrajecten i.r.t. ruimtelijke herinrichting evalueren. A la de herinrichting van het Markdal. Met name op de rol en de inzet van het waterschap en wat dit al dan niet heeft opgeleverd aan leerpunten.

3. Duurzaamheid:

Met inzet van wind- en zonne-energie kunnen we, zoals ook blijkt uit het Versnellingsplan Duurzaamheid van Brabantse Delta (versie 14 juni 2017) in 2025 energieneutraal worden. Uitstekend! En conform afspraken met Unie/Rijk. We gaan er zelfs op verdienen op termijn (12, 4 miljoen, uiteraard na voorinvestering). Een mooie vorm van duurzaam financieel beleid.

Vraag: kunnen wij als waterschap onze voorbeeldfunctie inzake duurzaamheid nog sterker oppakken? Zoals ook is afgesproken met de Unie en andere overheden (Investeringsagenda naar een Duurzaam NL maart 2017).

Als wij zelf het goede voorbeeld willen geven, moeten we in ieder geval meer doen om slimmer duurzaam in te kopen en duurzaam aan te besteden. De grootste winst valt te behalen bij het verduurzamen van alles rondom Grond-Weg- en Waterbouw. De uitgaven hiervoor binnen ons schap bedragen een krappe 30 miljoen en vormen $\frac{3}{4}$ van al onze inkoopuitgaven!

Vraag: deelt het DB met WN dat hier onze grootste kans en uitdaging ligt, die we stap voor stap moeten gaan uitwerken en invullen? WN stelt voor een aantal pilots te starten om te oefenen met duurzaam aanbesteden. Na evaluatie en opbouw van kennis kan een volgende stap gezet worden hierin.

De toekomst van onze slibverwerking en daarmee van onze slibverwerker SNB blijft aandacht vragen. De situatie met wel/niet voldoende aanvoer, wel/niet extra lasten voor Brabantse Delta, wel/niet de beschikbaarheid van andere vormen van verwerking maken dat het zinvol is hier continu vinger aan de pols te houden en met de actualiteit mee te denken.

Vraag: kan het DB op frequente wijze zorgen voor expliciete terugkoppeling stand van zaken bij SNB en de toekomstscenario's.

Fractie Water Natuurlijk
Wieke Bonthuis